

החלה האחרת אין בה קדושה, וכל חיוב הפרשתה הוא מכח תקנה שלא תשכח תורת חלה.

רב נחמן רב עמרם ורמי בר חמא הוו קאזלי בארבא, היו הולכים בספינה. סליק רב עמרם לאפנויי לנקביו.

אתאי ההיא איתתא, עלת קמיהו. אמרה לחו: טמא מת — מהו שיטבול ואוכל תרומת חוצה לארץ מיד לאחר טבילתו, קודם הערב שמש.

אמר ליה רב נחמן לרמי בר חמא:

וכי בזמן הזה הזאה של מי פרה יש לנו? כז-ב ואם כן, הוא הדין דלא בעי הערב שמש.

אמר ליה רמי בר חמא: לא ליחוש מר לפבא? וכי לא נחוש לכבודו של רבי עמרם שאינו כאן ונורה הוראה שלא בפניו.

אדחכי, אתא רב עמרם. אמר לחו: הכי אמר רב, טמא מת טובל ואוכל בתרומת חוצה לארץ. וסבר דטבילה בעי, והערב שמש לא בעי.

ולית הילכתא כוותיה. אלא טמא מת לא בעי טבילה.

ואמר שמואל: אין תרומת חוצה לארץ אסורה, אלא כמי שהטומאה יוצאה עליו מגופו. והן: בעלי קרי, וזבין וזבות, ונדות ויולדות. אבל טמא מת וטמא שרץ מותר לאוכלה.

והני מילי שאסורה בטומאה היוצאת מן הגוף — לאכילה. אבל בנגיעה לית לן בה. ואף על גב שטמאה לא איכפת לן, כיון שאינו מוזהר לשומרה שלא יטמאנה.

אמר רבינא: הילכך, כיון שלמדנו שנגיעה מותרת. אשה שטמאה נדה — קוצה לה חלה! יכולה היא להפריש חלה מהעיסה.

ואוכל לה כהן קטן שעדיין לא ראה קרי, ולא נטמא בטומאה היוצאת מגופו.

ואי ליכא כהן קטן — שקלה לה לחלה שנטמאה על ידה בריש מסא [הכלי שחותים בו גחלים], ושדיא בתנורא. שתשליכנה לתנור באמצעות הכלי שרגילה לחתות בו גחלים כדי להמנע ככל האפשר מנגיעה בטומאה.

והדר — מפרשא חלא אחריתי! שתקנו חכמים שתפריש חלה נוספת, כי היכי דלא תשתכח תורת חלה. ואוכל לה לחלה האחרת אפילו כהן גדול שהגיע למצוות. שהרי

המגן אברהם [תק"ו ס"ק ח'] ובחתם סופר [ח"ז תשובה מג].

ולדברי הסוברים שיש בעיסה איסור טבל אם לא הופרשה לבסוף, צריך לבאר כיצד מועילה ההפרשה על דבר שכבר אינו בעולם.

ובט"ז [יו"ד שם ס"ק ט"ו] הביא תשובת מהר"י וויל שכתב, שבדין דרבנן יש ברירה, ואמרינן הוברר למפרע שהחלק הנשאר בעיסה

וביאר שאמנם אין העיסה טבולה לאכילה קודם הפרשה, אך כל היתרה הוא רק משום ההפרשה לבסוף.

וברא"ש כתב, שאם לא הופרשה חלה מעיסת חו"ל עובר משום אכילת טבל, וכן משמע ממה שכתב הרשב"א [בברכות מה ב] בשם הראב"ד, שאינו מצטרף לזימון כיון שאין מזמנים על מי שאכל דברים האסורים. וכן פסק